

Egy ☐ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA:

Balmazgyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Baj van.

Budapest, június 11.

Az akol békéje megzavarodott; a birkanyáj túrelme kezd fogyatékossá lenni. Mikor még Prónay Dezső báró bejött, a kormányelnök mosolyogva jegezte meg a folyósón, hogy 30 percet nyert, mert az ő számítása szerint Prónaynak csak 30 perc múlva kellett volna következnie. Oh, szent együgyűsége a 30 perces minisiterelnöknek, mily régén bekövetkezett a te családod. E magasrangú számítás szerint immár be kellene fejeznie lenni az általános vitának, holott a függetlenségi párt vitavezető bizottsága éppen ma jelölte ki a napot az Eötvös Károly számára. Ez a nap a jövő szombathoz egy hétre esik. Addig mások beszélnek. Tudni való, hogy Eötvös a bizottságtól külön egy egész ülést kért azzal az ohajattal, hogy azon ülés ne négy hanem öt óra hosszattartson, mert csak így lesz ideje kissé beható kritikát gyakorolni a fészertől fölött.

A függetlenségi párt ezen kitartására nem volt sem az akol sem a pártor elkészülve. Gróf Szapáry a nyári időre tette a javaslat tárgyalását. Gondolta, hogy segítségére jön a napheve és a földművesek érdeke. Lehetetlennek tartotta, hogy magyar ember képes legyen 24 fok melegben tanácskozni; és még nagyobb lehetetlenségnek tartotta azt, hogy a nagyobb részben mezei gazdákból álló függetlenségi párt haza ne kívánczozzék a kápolnába, kaszálóba, aratóba, amely alapjában véve a legmegbecsültebbik közé tartozik, megcsalta Szapáry grófot. A javaslatot nyíltan száz képviselő ellenzi, s ezek közül nyolcvan elvan határozva körömszakadtáig kitartani.

A centrálisvádját az obstrukcióna néve immár elhallgatott. Van annyi szemérem bennük, hogy a most folyó tárgyalást vitát még ők sem merik obstrukciónak nevezni. Látnák, hogy minden szónok érveket hoz fel álláspontja mellett és mindenki szigorúan ragaszkodik a szövegen levő tárgyhöz. Tizenkét napi vita alatt egyetlen egyszer volt alkalma az elnöknek egy szónokot arra figyelmeztetni, hogy a tárgynál maradjon. Ez es ilyen merderben fog folyni legalább június 25-ig. Ekkorra, ha valami közbe nem jön, befejeztetik az általános vita.

Azután jön a részletes.

AZ „ELLENZÉK TÁRGYAJA”.

1891. Június 12.

Édes álmatlanság.

Rege.

Mikor a fiatal leányok hóféhér szobácaikban, kis ágyacskáikban nyugalmra térnek, andalgó lelkük nem marad a fáradt testben, hanem felszáll a magasba. S hová megy minden éjjel? Egy régi kertbe, a ragyogó folyam partján, melyet mi tejtutnak nevezünk. Hűsöd vezet oda, melynek minden foka egy-egy csillag. Hogy a kert gyönyörű, magától értetődik, de a legnevezesebb benne az, hogy minden odajáró lélek más szepet fűdöz fel benne. Az egyik fényesen világított teremnek nézi, ahol a zene szól s a udvarias fiatal emberek karján lejt végig a padozaton, a másik csupa új ruhát pillant meg selyemből és bársonyból. Láthatatlan és könnyed kezek adják rá a ruhák közül a legszebbeket minden oldalról óriási tükörök az ő alakját mutatják. A harmadiknak minden fa egy nagy könyv, melynek levelei tele vannak a legszebb költeményekkel. A többiek is megtalálják a maguk izléséhez való. A ki az édességeket kedveli, kitűnő bonbonokat, finom süteményt és zamatos gyümölcsöt téphet minden bokorról; a virágkedvelőknek a legszebb rózsák virulnak itt s ékszerekben olyan bőség van, hogy három ország szép asszonyait lehetne egy fa gyöngyeivel és drágaköveivel boldogítani.

A tejtut partján fekvő kert nagy vonz-

A függetlenségi párt a részletes vitánál sem fog obstrukciónhoz folyamodni. Az intéző bizottság arra igyekszik, hogy ezen országgrontó javaslat legalább a részleteknél, a mennyire lehet, korrigáltassék. Olyan jog ez, mely tulajdonképpen kötelesség. E kötelességből kifolyólag a javaslat 282 szakaszánál 198 módosítást és 63 újszakaszt készít. Szavazásra kerül tehát összesen 543 kérdés. Miután pedig e párt a történelem számára főnakarja tartani azok neveit is, a kik hazánk egy ősi intézményét s ezzel együtt a polgári szabadságnak legfontosabb alkotórészét le akarják törölni alkotmányunk lapjairól, valamint azok neveit is, kik e gyalázatos korszakban még igaz hűséggel küzdöttek a szabadságért: minél fogva minden kérdésnél névszerinti szavazást fog kérni. Tehát 543 kérdésnél lesz 543 névszerinti szavazás. Minden szavazás legalább 90 percig tart. A szavazások összege tehát minden incidens nélkül is 48870 percet, vagyis 814 és fél órát vesz igénybe. Ez éppen 403 ülés — tehát ugyanannyi nap. Ugyde incidens is lesz. Mert a függetlenségi párt nemcsak szavazást kér, hanem minden egyes kérdésnél legalább 10 szónoka által meg is okoltatja álláspontját. Lesz tehát a párt részéről a részletes vita alatt 4030 beszéd. Minden eljárat átlag véve 8 percet — az együtt 32240 perc, vagyis 537 óra, vagyis 136 ülés. Együtt a szavazásokkal 539 ülés. Miután pedig parlamentünk egy negyedszázad óta még egyetlen évben sem tartott 180 ülésnél többet, tehát a javaslat tárgyalása kerek három esztendeig tartana — ha a jövő év derekán le nem járna a mandátumok ideje.

A mit irok, az nem tréfa. A függetlenségi párt ezen elhatározása nem a pillanatnyi lelkesülésnek lobbanékony tünete, hanem igen komoly megfontolásnak az eredménye. E párt alapprogrammához tartozik a közsabadság védelemzése és fejlesztése alkotmányos uton, törvényes eszközökkel. E párt meg van győződve, s beszédeivel az országot is megtudja győzni, hogy a mostani javaslat nem segít a közigazgatáson, nem segít a nemzetiségi bajokon, de rontja mind a kettőt, szervezi a bürokráciát, elgyengíti az államot, mert összezsongorítja a társadalmi tevékenységet. Ezenkívül könnyű alkalmat nyújt Bécsnek, hogy alkot-

mányunkat, törvényes eszközökkel, sarkából kiforgassa. A függetlenségi párt tehát egy nagy rosztól óvja meg hazáját, ha megakadályozza e javaslat törvényerőre emelését.

Épen ezért meg is fogja akadályozni.

Hiba volna, ha ezen taktikát rendszerre tenné. Ilyesmi nincsen szándékában. E párt jól tudja, hogy mivel tartozik a parlamentárizmusnak. Am azt is tudja, hogy hazájának érdekei s a megtámadott közsabadságnak oltalmazása mindennél előbb való kötelesség.

A választások alkalmával e kérdés nem volt a kormánypárti képviselők által fölvetve. Minden jel arra mutatott, hogy a kormánypárti jelöltek igen nagy többsége híve a vármegyének. Így választották meg őket.

A véderő vita elbukatta Tiszta Kálmánt. Új kabinet jött, új programmal. És mi történik? A a többség, mely vakon szavazott a municipalista Tiszakormányának, most vakon akar szavazni a centrálisista Szapáry kormányának.

Hát, nem oda Buda! Elég volt már a politikai erkölcsök ezen rendszeres lábbal tapodásából. Legyen egyszer vége a napról napra való éldegelés meggyőződés nélküli tengődésének. A hazafias elem megúnta az ország nyakán azt a lomha, tétlen frivol és gondolatszegény tömeget, mely többségnek nevezi magát. Nem lehet tovább tűrni a parlamentárizmus meghamisításának rendszerét. Nem lehet tűrni, hogy a kormány által kijelölt, a kormány által választott, a kormány által fegyelmeztet tömeg arra játszdja magát, mintha ő az ország közérzetének volna mandatáriusa, s mintha ő azért ülne a parlamentben, hogy ott a kormányt ellenőrizze. Le kell majd egyeztetni képkükről tépni az alkotmányos formák álarcát, hogy lássa őket tisztán a nemzet!

E párt és a kormány nincs minősítve arra, hogy állampolitikai javaslatot álljon a Ház elé. Ha teszi, hamis kártyával játszik. A politikai életnek e hamis játékoszállással szemben nincsen kötelezettsége a függetlenségi pártnak. Megtartani a tanácskozó szabályokat. Ennyi a kötelezettség. Több nincs. E szabályok keretében szabad a vásár.

A függetlenségi párt indítványozta, hogy a javaslat a jövő országgyűlésen

tárgyalassék; hadd legyen a nemzetnek ideje a megfontolásra és alkalma az elhatározásra. A többség nem adta meg sem az időt, sem az alkalmat.

Hát jó. Most a függetlenségi párt kezébe vette az ügyet, s ő fogja a nemzetnek megadni úgy az időt a megfontolásra, mint az alkalmat az elhatározásra. Mert e párt megakadályozza e javaslat keresztül vitelét, s a kormányban nincs más választása, mint vagy visszavonni a javaslatot — a mi kész bukás — vagy feloszlatni a képviselőházat.

Tessék választani.

A többség e pillanatban ezen a válaton van. Jobbra menjen, balra menjen, nem tudja. Helyzete válságos. Magatartása csömörletes. Ezért van megzavarodva az akol békéje s ezért kezd fogyni a nyáj túrelme.

B. M.

Protestánsok zsinata. Mint Budapesti értesítenek, mindkét hitvallású protestánsok f. évi zsinata a királyi engedélyre egyenlő szövegűek lesznek. Királyi Felsége az 1790/91. XXVI. t. cikkben győkező azon legfőbb felügyeleti jogát, hogy a zsinatra királyi biztosokat küldjön, a december 5-én Budapestben összehittendő zsinaton „egyelőre” kívánja gyakorolni. Az ev. reformátusok konventje által felterjesztett kérvényre a konvent elnökségéhez immár meg is érkezett a zsinattartási legfeljebb engedély s az a dunántúli egyházkerület közgyűlésén közhírre is tétetett. Az ág. hitv. evangélikusokhoz az engedély-levél, hírszerint, még nem érkezett meg.

Politikai hírek.

A függetlenségi és 48-as párt elnöksége közli a következőket: Egy, az önkormányzat, illetőleg a tisztviselők választása fentartásának érdekében készült kérvénynek beiktatja, arra kéri a függetlenségi és 48-as párt elnökét, hogy ha még nem késő, tehát nyújtsa be a kérvényt a képviselőházhoz. Ez alkalomból figyelemztetjük polgártársainkat, hogy mindaddig, míg a közigazgatási törvényjavaslat iránt a tárgyalás tart, az önkormányzat fentartása érdekében nem csak lehet, de kell is benyújtani kérvényeket, a miért is ilyenek aláírására s beiktatására ezáltal is felkérjük t. polgártársainkat, kérvénymintákkal tovább is készsége szolgálván a függetlenségi és 48-as kör (kerpesi-ut 11. sz.)

Magyar miniszterek Bécsben. Bécsből táviratozzák: A két pénzügyminiszter közötti tanácskozások után szerdán déli 12 órakor közös miniszteri értekezlet volt, melyen gróf Kálnoky és báró Bauer közös miniszterek, gróf Taaffe miniszterelnök és dr. Steinbach pénzügyminiszter, magyar részről pedig Wekerle Sándor és Szögyény-Magyar László miniszterek vettek részt. A tanácskozások a jövő évi közös költségvetés körül folytak. — Baross Gábor kereskedelmi miniszter délután szintén oda érkezett, hogy ő Felségének az osztrák-magyar államvasut vonalainak államosításáról jelentést tegyen.

Kereskedelmi szerződés. A Freudenblatt-tal jól értesült oldalról közli, hogy Ausztria-Magyarország, Németország és Olaszország kereskedelmi szerződési tárgyalásokra fognak lépni, mindenik fél által megjelölt alapon. Konstátálja a nevezett lap, hogy a tárgyalások július második felére vannak kilátásba véve, de azok megkezdésének napja még nincsen meghatározva.

Országgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, június 11.

A Szalavszky tegnapi beszéde valami, utána igen erős legények szálltak sikra a javaslat ellen. Nem Busbach Pétert nézem erős legénynek és az ő beszédét a javaslat mellett tartom leronthatatlan érvnek a törvényjavaslat ellen. Busbach az ülés derekán szólt föl s rövidesen, hosszú hírlapi citatuumokkal neki ment mindenki, a ki a Szalavszky elabóratuma előtt porba nem borult. Mellékesen helyet követelt társadalmunkban a mozgó tőke és az értelmiség neveket jelzett osztályoknak. Kiktől követeli? azt jónak látta nem mondani meg. A németsegtől? Hisz az sohasem volt exclusiv, és maradványában nem az ma sem. Ha az lett volna, úgy ma Busbach ur és még sokan nem hozhatnák törvényt. A kizárólagosság Magyarországon mindenha a mágnessék és a polgárok monopoliuma volt. A nemesség épen mert a polgárok, sőt szörnyűség! a parasztok kasztjából ujonczozta magát, beolvastott a magyar kasztjába mindekit, a ki arra valamelyes érdemet szerzett.

Az erős legények, kiket előbb említettem: Kapocsy Jenő és Domahidy István. Ez utóbbi a betérjesztett törvényjavaslat miatt lépett ki a szabadulvi körből. Egyikük sem lovagol theo inu, mind a ketten ismerik az életet, a specifikus magyar életet. Ez a könyvekből nem szűrhető tudomány adta meg fölszólalásainak a tartalmát és a karaktert. Mind a ketten a megyében

Ez este is várta az álmot, a lélek e kiszabadulását a mindennapiságból. Szempilái már lecsukódtak, arcára a gyönyör előérzete mosolyt csalt, mikor hirtelen megszólalt az ablak alatt a fuvala és a hegedű szól. Várta, mikor lesz vége, de ez eltartott hajnalig, fölálva néha erősebb hangszerek. Egész éjen át ébren maradt a leány s lelke nem szállhatott föl a csillagfoku lépcsőn, nem járhatott-kelhetett a tündérekben.

Másnap este még hatalmasabb zenei. akkordok tartották ébren: A királyfi maga is eljött ablaka alá s szebbnél-szebb dallamokat játszott el hegedűjén. S így ment ez álló egy hétig. A királyfi követte az anyóka tanácsát, nem hagyta a fiatal leányt aludni nehogy lelke oda mehessen, a hol a földi szerelmet megvetni tanulja. Lassankint elmult a földöntuli gyönyörök emléke szívéből, örömet hallgatta a királyfi szerelmi vallomást s már egészen megbarátkozott az a gondolattal, hogy elmegy hozzá feleségül.

Ilyen érzettel eltelve, találkoztak egy este a királyi palota előtti fasorban. Ragyogó volt az éj a csillagok tündöklöttek s a tejtut fénye beözönlötte az égboltozatot. Egymáshoz simulva ültek a magas, illatozó fűben s halkan szótva cseréltek ki az örök szerelem ígértét. Ismételték s folyton ismételték: miközben gyorsan multak az órák. Végre elhaltgatott a leány, hogy elandalodva figyeljen a szeretett ifjú édesen hangzó szavára. A királyfi szívéhez szorította, megittasult haja

— Nem tesz az semmit. Mondd csak el, mi bántja lelkedet. Bármilyen tudatlannak látszom is, hosszú ideig életem e földön és sokat tapasztaltam. Ismerem a jó füveteket, melyek a testi bajokat gyógyítják, de tudok azonkívül a lélek betegségeire is gyógyirt.

Olyan szívélyesen beszélt hozzá, hogy az ifjú nem állhatott ellen unszolásának s elmondta bánata okát.

Szerette egy szegény paraszt leányát, a kivel hat hónap előtt a patak partján találkozott, mikor az oda jött vizet meríteni. De ha ő a király fia is volt, a lehatalmasabb és legszebb ifjú három országban, a leány mégsem akart róla tudni. Hiába kérte, hajthatatlan maradt. Maga a király, mikor látta, hogy fiát csaknem megöli a búskomorság, udvarába hívatta a kegyetlen leányt s kérte, fogadja el a fia kezét, de a leány nem hajtott a király kérésére sem. S most már nincs remény, hogy meg lehetne lágyítani szívét. Néha mikor este okvetlenül találkoztak a palota előtti fasorokban s a királyfi elkísérte a leányt a patakhoz, utközben folyton szívéhez beszélt és szerelméért esdekelt, úgy tett, mintha hajlana is némileg szavára, de már másnap reggel ridegebb volt hozzá, mint valaha. Hogy mi okozza e hirtelen változást, csak isten a megmondhatója.

Az anyóka elgondolkodott néhány perczig a hallottakra.

— Este néha engedékenyebbeknek látszik? — kérde.

— Igen, kedves anyókám.

— Reggel pedig könyörtelenül nélkül tasztja el magától?

— Ugy van. Az anyóka ismét elgondolkodott, aztán mosolyogva folytatta:

— Van bizonyára apád udvarán ügyes zenész; teszem, a ki a fuvalát és a hegedűt játsza?

— Kétségkívül; de mi haszna, mikor úgy se lelem most örömet a zenében és a táncban.

— Nem is rólad van szó, hanem a leányról. Kövesd tanácsomat s a leány szíve a tied lesz. Jer velem és elmondom, mit tévők legyünk.

Ugyazonan nap estéjén a szép leány, aki nem akart a királyfi neje lenni, kunyhójában szalmaágyon fektött és várta, hogy mikor száll álom szemeire. Tudta, hogy mi helyt elalszik, lelke elhagyja testét s elmegy az ifjú lelkek kertjébe, a tejtut szomszédságában. Ennek gyönyöre és élvezete miatt utasította vissza a királyfi szerelmét és minden földi örömet. Néha, napközben, mikor nem állott a paradicsomi földöntuli érzések közvetlen befolyása alatt, úgy tett, mintha el tudná magát a földi örömeire szánni, de ez az eszme csak mulandó volt. A királyfi tetszett ugyan neki s attól a gondolatától sem borzadt vissza, hogy királyné lehetne, de mikor álmában mindig olyan országot látott, amelyhez hasonló nem mutatthat a föld kerekégre; mikor a tündérek királyfi szászor dőlzegebb, szebb és szellemesebb volt annál, aki napközben eszengett szerelméért mindig újra lemondott a földi örömeiről a paradicsomiak kedvéért.

nőttek fel, ismerik a megye életét töviről-hegyre; szeretik a megyét, mert a hozzá-nőtt fajunkhoz, az nem vágható le romlott tag módjára oly tétképen, hogy az egész organizmus meg ne érezze.

A javaslatban pedig nem látnak egyebet oktan müténél, experimentumnál; mi-ben az orvosdoktoroknak megengedik a jóhi-szeműséget, de figyelmeztetik is őket a vele-jőbi veszélyekre és tiltakoznak a végrehajtás ellen.

A vita eddigi folyama alatt a nyomós votumok mind a javaslat ellen dobtak az urnába. Még a kik idealiter hevülnek is a közigazgatás államosításáért, azok is a for-mái, a melyben a kormány kontemplálja, szerencsétlennek, föltétlenül repudiálnak találták. Ilyen körülmények között, hogy a javaslat törvényre váljék, tiltakoznak ellene azok a jelszavak, a melyeknek aegise alatt a kormány harcol. Alkotmányosnak és szabad-elvűnek nevezi magát. De mit érnek ezek a jelszavak, ha javaslatát a megkezdett uton hajtja át, emeli törvényre, ha egyébre nem tekint annál a többségnél, a mely-lyel a parlamentben jelenleg akaratainak ér-vényt szerezhet, a mely többség azonban nem kapott mandátumot választótól arra, hogy az ország ilyen vitális érdeke fölött ebben az állászatban döntsön?

A józanész azt parancsolná hasonló kör-ülmények között, hogy a kormány saját kez-deményezéséből vonja vissza javaslatát, hisz ugy csak a csata vesztett el, a becsült men-te van. Ha azonban külső ok kényszeríti akarata ellenére a visszavonásra: elveszett a csata, el a becsült — sőt el a hatalom is! Már pedig ebben a kérdésben, ha makacsok-dik, vesztene kell mindent. Itt transzactio-nak nincs helye! Ebből a küzdelemből vagy a nemzethez, vagy a kormánynak kell győz-tesen kikerülni. Szó sincs róla, hogy jól lak-ják a kecske is és a káposzta mégis meg-maradjon!

(—)

Egyveleg.

Orosz francia szövetség. A Post írja: A Timesnek az a jelentése, hogy Franciaor-szág rövid idő előtt a czárnak teljes szövetség-et ajánlott fel, minden egyes részletben merő koholmány. Az egészről csak annyit a valóság, hogy Franciaország körülbelül négy hónap előtt puhatozott a czári udvarnál, hogy minő állást foglalja el a czár az eset-leges franczi-német háboruból. A czár azon-ban az ervevonatkozó kérdésre eddig még nem felelt és minden valószínűség szerint egyáltalán nem is fog felelni. Minden további híra mesemondás világába tartozik.

Fenygetőzés. Konstantinápolyi Dimplo-máciai körökben hírlak, hogy Montebello gróf francia nagykövete a diplomáciai érint-kezés megszűntetésével fenyegetőzött az esetre, ha a bethlehemi ügy nem rendezetné a francia Előterjesztések értelmében. A nagy-követ, hogy ezt keresztülvigye, audiencián volt a szultánnál, melynek eredménye itt még nem ismeretes, de úgy látszik hogy a kérdés még nem tekinthető elintézettnak. A csapa-tok részvétele a bethlehemi eseményekben, mint török részről állítják csak arra szorít-kozik, hogy a vizsgálódó feleket szétválasz-sza s ez által komolyabb bajnak elejét vegye.

Harcz templomok ellen. Az orosz kor-mány nagy buzgalommal hozzájárult a dél-

illatától, leste az ize boldogságát s maga is elhalgatótt. Mit is mondhatott volna még, mikor már az első csokban kiöntötte egész szívét és lelkét.

E közben eljött a hajnal rózsás uja pi-rozra festette a láthatárt. A királyi még egyszer megakart csokolni kedvesét, mielőtt fölvezetné a királyi palota márvány lépcsőin, odahajolt hozzá s remélten fölkiáltott. Ked-veve mozdulatlanul hevert karjaiban s olyan sápadt volt mint egy halott. Csakugyan meg volt halva.

A boldogtalan királyi a nagy gyönyör-érzés közepette elfelejtette, mit mondott neki az anyóka. Elengedte aludni kedvesét. A gyermek lelke megtalálta újra a csillagfokos lépcsőit, fölzárt az égi kertbe, a tejút szom-szédságában s attól tartva, hogy nem engedik többé idejönni, végleg ott maradt.

(Francziából.)

Egy asszony hatalmában.

Angol regény.

A Dóra szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

II.

A Meta naplója,

(Folytatás)

(4)

— Egy szalma szál megmutatta, hogy melyik irányból fu a szél; s ebből azt a következtetést vontam ki, hogy Szilfa udvar-ban kell tekintettel leszenek irántam.

— Midőn az udvarba értünk, az ajtó-ban egy tekintélyes külsejű asszony fogadott,

nyugati kormányzóságokban levő katolikus templomok és zárdák kevesítéséhez. Legu-tóbb a dubioi apácakolostort záratta be az-al az indoklással, hogy titokban ezul tűz-te ki, hogy mindazokat és kolostorokat a melyekről bár a legkisebb valószínűség-gel feltehetni, hogy valamikor ó-hittiek ala-pították, a kiknek utódai a lengyel uralom alatt a katolikus vallásra tértek át, beza-ratja és lefoglalja.

Reform Oroszországban. A városi ön-kormányzat reformjára vonatkozó beltügyi-miniszeri törvényjavaslat a nem keresztény vá-rosi képviselők számát egy harmadról egy ötödre szállítja le. Sok kormányzó kertletti főnök, köztük az odeszaiak és kievi zsi-dóknak a városi kormányzatból való teljes kizárása mellett nyilatkozott azaz az indoklá-sal, hogy a zsidók befolyása a város ügyekre káros. Beszéltek, hogy a miniszter azokra a kis városokra nézve, melyek túlnyomóan vagy csakugyan kizárólagosan zsidó lakossággal bírnak, a községi képviselő számának lehe-tőleg korlátozását tervezi, hogy a zsidók me-lőzését illetően módon tegye lehetségessé. Ily körülmények között könnyen belátható, hogy a reformjavaslat a zsidókat minden községi hivatalból kizárja.

Füstbe ment terv

A berlini Börsencourir jelenti Bécsből, jól informált helyről, hogy a valutarendezés kérdését Ausztria-Magyarországban hosszú idő-re elhalasztják. Ennek főoka az osztrák kép-viselőházban kifejezésre jutott kedvezőtlen hangulat.

Immár Wekerle magyar pénzügy-miniszer is belenyugodott ebbe, minek kö-vetkeztében a Berlinben ama föltétel alatt elhelyezett nagy összegeket, hogy azokat aranyban fizessék vissza: az utóbbi napok-ban egyszerűen visszavonta a nélkül, hogy az aranyban való visszafizetést követelte volna.

E hír, melynek valóságában a börsen-courir összeköttetésénél fogva egyáltalában nem lehet kételkedni, igen szomorú.

Dunajevszky, a volt osztrák pénzügy-miniszer nem volt híve a valutának. Utódja Steinbach mindent elkövet, hogy a valuta rendezését megkezdje, de az osztrák képvi-selőház akadályozta meg, a mint azt a Bécs-ben most folyó budgetvita mutatja.

Wekerlenek sok szép ígérete füst-be megy s a kötelező nyilatkozatokat, melye-keket a kormány nevében tett, nem válthatja be, mert az osztrák képviselőház nem akarja.

És Bécs kedveért kénytelen magát egy magyar miniszter dezavualni.

A képviselőházban valószínűleg inter-pelláció lesz, mielőtt Wekerle haza-érkezik.

Kisküüllővármegye Bethlen Gábor grófhhoz.

Kisküüllővármegye közönsége lelkes és hazafias adrestit intézett Bethlen Gábor grófhhoz. A hazafias vármegye szép hála és búcsu iratát, egész terjedelmében itt kö-zöljük:

Méltóságos gróf ur!

A legszűkebb fájdalommal vettük tu-domásul méltóságodnak a vármegye főispáni

kiről az első pillanatban azt hittem, hogy Dashwoodné, és ahoképezt akartam üdvö-zölni, de a jó asszony megmentett e hibától az által, hogy megszólalt; és ugyan szerencse, hogy a nevetlen emberek kiejtése és be-széde oly könnyen felismerhető, hogy a tö-vedés bájosan történhetik.

— Kisasszony — mondá Simpsonné hozzám közeledve — urnómmal még mindig fáj a feje; de ha kedgy szives lesz mostani távollétét megbocsátani, ebből után igekezni fog a szalonba a kisasszonnyal találkozni.

— Persze, hogy udvarias válaszbomban kifejeztem azon reményemet, hogy Dashwood-né asszony nem fogja magát én miattam háborítani; — Siponné felvezetett alépcsőn s megmutatta a számomra elkészített szó-bákat.

— Urnőm azt gondolta, hogy a kis-asszony szeretni fogja a külön szobája lesz, a hol a leveleit írhasa s csendesen vissza vonulhat mikor akarja, — jegyzi meg Simp-sonné, midőn egy csinos kék boudoirba ve-zetett.

— Kellemesen voltam meglepetve, és ki is jelentettem; ez több volt udvariasság-nál, ez szíveség és figyelem volt; és én ugy kezdtem magamat érezni, mint ha Dashwood-né nagyon meg tudnám szeretni.

— Siponné csak hamar távozott, és egy csésze erős theát küldött fel, a mi felüti-tett, s átöltözésben segítségemre volt; s két fehér ruhám között az egyszerűbbiket felvéve, nagy bátortalanul le mentem a sza-lonba, melyet Simpsonné az előbb megjelölt előttem.

— Egy elegánsul butorozott roppant nagy terembe léptem, mely tele volt cserép-ben levő déli növényekkel s vázákba helye-zett levágalt virágokkal, a háttérben egy veres lámpával homályosan világított virág-ház volt; de nem volt időm oda menni, mert

állásáról való lemondását és ugyanezen ér-zelmekkel fogadtuk méltóságodnak mai köz-gyűlésünkön felolvasott búcsu-iratát.

E szomorú és mélyen leverő helyzet-ben következőleg lép elénk a kérdés. Miért kellett elveszteni a bölcseséget, az igaz-ságos kormányzót és a tiszta hazafiság leg-hitbb képviselőjét?

Keressük, mohón kutatjuk az okokat, melyek felzavart kedélyeinknek nyugalmat adhatnának, de azokat sem magunkban, sem a viszonyokban megtalálni képesek nem vagyunk.

A szeretet és tisztelet, mellyel e vármegye méltóságodat 16 évvel ezelőtt keblén fogadta, tisztségében és bensőségben fokoza-tosan erősült háttartalán bizalmunkkal, ki-váló becsületünkkel a legmélyebb rokonszen-vünkkel párosult s ezen érzelmek hatása alatt becses személyével ma már szívünk, lelkünk egybeforrott!

Ez nem is lehetett másképp, hisz méltóságod legjobb erejével, tehetségeinek nagy-ságával, a hazafiság szent tüzeiben lángoló lelkével, pihenést nem ismerő, fáradhatatlan munkában híven szolgálta e vármegye köz-gyűjeit és bölcs vezetése alatt azon hosszú, az emberi életben nagyon is számottevő évek során, melyek fejünk fölött, már elrepültek s melyre méltóságod is búcsu — iratában utalni méltóztatott e vármegye közönsége egyesült testvériségében izmosodott békés fejlődésben, emelkedett hazafiságban, lelkesült magasztos idealokért, áldozott a magyar nem-zeti szellem védelméért és a kultura áldá-sainak terjesztéséért.

Bármerre tekintünk, mindenütt megta-láljuk a köz- és magán érdekek kiegelelté-sét, mindenütt megtaláljuk a jövő fejlődé-sére gondos ápolással előkészített talajt és azon már bevezetett alkotásokat is, melyeket a feledés fátyola el nem takarhat, az enyé-szet meg nem semmisíthet, s melyek méltó-ságodnak nagy nevét örök időre megörzík.

E munkásságban és e munkásság üd-vös eredményében lépten-nyomon tapasztal-tuk méltóságodnak jótéteményeit, szeretetét, benső ragaszkodását, melyek elárulták méltó-ságodnak e vármegyéhez való áldozatkész vonzalmát.

Ezen kölcsönös érzelmek nevelték, egy-szersmind a rokonszenvet; szilárdították az ösztartás kapcsát és az üdvös cselekedetek szűlték méltóságod iránt e vármegyének osz-tatlan elismerését és háláját.

A törvényhatóság közönsége érzelmében nem volt tehát méltatlan méltóságodhoz; azon cselekvési kör pedig, melyet a vármegye nyújthatott, méltóságod ambíciójának, magasztos vágyainak, hazafias törekvéseinek a békét és nyugalmat susogó szellő fuval-mainak, mely üdítően élvezte a testvéries egyetértésben ölelkező lombok enyhét adó árnyát, mely a tökéletesedés eszközei után epedve vágyott és sovárgva leste a tiszta hazafiság hevében uszó nap melegét.

Miért hát a válsás az alkott, a vezető férfitől, korának delén, midőn munkássága napról-napra áldásosabb, a haladás eredmé-nyesebb, kitűzött szép és nemes célja mind-inább elérhető lehetett volna?

Erre méltóságodtól megnyertük ugyan a felvilágosítást, melyet elfogadni kötelessé-günk, de nem találtuk meg a megnyugtatót és ezt megtalálnunk nem is lehet, mert lel-keinkben az elválás keserű érzelméi sokkal nagyobbak, sokkal mélyebbek, semhogy azt az ész rideg szava enyhíteni képes volna.

Az elválás okozta búcsu e szomorú per-cében kinyilatkoztatjuk tehát, hogy e be-vezetett tény csak a tehetetlenség kényszer-ségéből fogadjuk el; de ugyanez kinyil-atkoztatjuk azt is, hogy méltóságodat ál-landóan kíséri fogja szeretetünk, tiszteletünk és hálánk, ugyiszent azon erős hitünk, hogy

a következő pillanatban ebedhez csengetett, s ugyan akkor egy őszhajú öreg kulcsár je-lent meg az ajtóban jelentve, hogy az ebed fel van táalva.

— Nagyon kellemetlen dolog volt az ünnepélyes csendben egyedül ebédelni, két férfival kik mindig a tányéromat lesték, és én nagyon keveset ettem. Következésképen a kellemetlen cerimonia nem tartott hosszasan, s a desztelt csak hamar egyedül maradtam.

— Az egész ebed alatt nem töltöték bort a pobaramba s az asztalon sem volt a gyümölcs mellé bor feltéve. A kulcsár ké-rdezte ugyan tőlem, hogy parancsolok-e; de úgy látszott, hogy örült midőn visszautasítottam, s azaz a tiszteletteljes modorral, mi ugylát-szik, hogy a Szilfa udvari családoknak ren-des szokása, azt a megjegyzést tette, hogy ők e házánál mind víz ivók; de azért persze az urnője azt kívánja, hogy mindennel kínálja-nak meg ami nekem tetszik.

— Mondtam, hogy én is víz ivó va-gyok; s az öreg ember egész jó indulattal mosolygott reám, s éreztem hogy mértékle-tességem által nőtt a becsületem előtte.

— Megettem néhány ősi barackot és egy pár finom piskótát, és azután az előttem levő megpróbáltatásra erősbite magamat, fel-mentem Dashwoodnéval találkozni.

— Szinte azt reméltem, hogy nem leaz a szalonban; de abban a pillanatban midőn az ajtót megnyitottam, éreztem, hogy eljött az időm, s bátran léptem előre, mielőtt fé-lelm-m erőt vehetett volna rajtam.

— A szoba most négy nagy lámpával volt fényesen kivilágítva, s egy kis vékony sovány asszonnyal, felényire sem oly tekinté-lyes és parancsoló külsejű mint Simpsonné, felállott a divánról s elibem jött.

— Isten hozta Szilva udvarba, mondá, gyémánt gyűrűktől ragyogó kis sovány fehér kezét felem nyújtja, s barátságosan megszo-ritotta a kezemet, és aztán a maga mellett

a barátságos érzület, a rokonszeny és biza-lom méltóságod és e vármegye között jövő-ben is sértetlenül megőrizve, szilárdul fenn-marad.

Fogadjuk méltóságod hazafias, ügybuzgó és közhazsnu működéséért legmélyebb köszö-netünket, legbensőbb elismerésünket és azon óhajátunkat, hogy az Ég urala becses életét állandó egészségben, hosszasan megtartsa a társadalom és a baha érdekében kifejtendő jövőbeli munkásságait is tegye sikerdussá, üdvben, áldásban gazdaggá!

Kelt Kis-Küüllővármegye törvényható-sági bizottságának 1891. évi május hó 30-ik napján Dícső-Szent-Mártonban tartott rendes tavaszi közgyűléséből.

A vármegye közönsége nevében:

H. GÁL DOMOKOS

alispán

A naszdóvidéki iskola alapok.

A naszdóvidéki központi iskola alapok igazgatója, Ciokán János, mint a „Bp. H.” tudósítója írja, állásáról leköszönt. Minthogy azonban mandátumát a közgyűléstől nyerte, e lemondás tárgyában majd a közgyűlés fog határozni.

Ciokán tavaly a Ferencz-József lovag-rendet kaptá, mely nagy mértékben népsze-rűtlenné tette őt túlzó honfitársai szemében. Azóta egymást érték a támadások személye ellen s legutóbb a „Gazeta Transilvania” című rosz hírű újság irt szenvedélyes cik-keket ellene. Az eset annyiban érdekes, mert fényt vet a naszdóvidéki központi iskola-alapok mai helyzetére, mely a regále meg-váltás óta fényesen épen nem mondható. Az alapok által fentartott oláh népisiskolák költségeit nincs honnét fizetni, sőt a naszdó-i gymnasium fentartása is súlyos áldozatokba került.

Ez kétségkívül csak átmeneti állapot, de az ultrák, kik iskoláikkal szeretnék be-hálózni az egész megyét, nagy lármát csap-nak s Ciokánt vádolják minden bajukért. Azt persze nem akarják tudni, hogy nem-csak a naszdóvidéki iskolaalapok, de a köz-ségek is nagy hálával tartoznak Ciokánnak.

Nélküle a naszdóvidéki erdők ügye aligha nyer oly — a községekre nézve ked-vező megoldást. A minisztérium terve az volt, hogy a Kerkápolyval kötött szerződés egyszerűen az ablakon kidobassék s az erdők az állam tulajdonába visszazárjanak.

Ciokán volt az, a ki Bánffy báró volt főispánt meggyőzte, hogy e terv a naszdóvi-déki oláh községek anyagi pusztulásával volna egyértelmű s így dolgozták ki azt a másik tervezetet, mely aztán törvényre vált s mely-nek alapján — a nehéz átmeneti évek el-múltával — e községek meggazdagodnak.

Természetes, hogy e törvény állami ke-zelés alá adta az erdőket s az államosítás magyar emberek egész csapatát hozta az oláh tulzók nyakára s vége van annak a híres gazdálkodási rendszernek, melynek főelve ez volt: „élni és élni hagyni”. Ezt nem tudják neki megbocsátani.

Egyetmás.

Karlsbad, jan. hó.

Egy miniszternek, jól tudom, rengeteg sok a tennivalója s az a miniszter, ki nem-csak a mindennapi munkát kívánja, ugyahogy, eligazítva látni, hanem nagyszabású refor-mok s hosszú időre kiható üdvös hatású al-kotások által kívánja nevét megörökíteni a nemzet történetében, kétszeres buzgósággal kell, hogy minden pillanatot felhasználjon,

levő székre leültetett, s azt tévé hozzá, re-méllem nincs nagyon kifáradva az utazás után?

— En bizony megvallom, hogy fáradt vagyok, válaszolám kissé bátoratlanul nézve fel reá, mert nem vagyok hozzá szokva az utazáshoz.

— Nem? — kérdé — ugy hát korán fog lefeküdni.

— Szabad? — kérdém.

— Minden bizonnyal, válaszolá moso-lygva. És most mindjárt tudtára adom Chic-hestor kisasszonynak, hogy nálam mindig sza-bad lesz kivéve némi fennfentásokat, a mit ha leányom volna — az sem tudná rosz ne-ven venni.

Nekem társra van szükségem — nem rabslgolóra — barátnőre — nem csélédra. Maga uri származása épen mint én magam, csak azzal a különbséggel, hogy fiatal, én pedig öreg vagyok.

— Oh, nem még nem öreg! — mor-mogám.

— Jó, tehát középkorú, ha kényszerít, hogy igazságos legyek; de a köztűnt levő kor különbség daczára nem látom át, hogy miért ne lehetnének együtt boldogok.

— Nézzem reá a mint beszélt és nézni tudtam volna egy óra hosszat, arca annyira tele volt meglepetésekkel. Szája gyengének látszott, az álla hosszú volt, szürkés-zöld szeméi kifejezés nélküliek voltak, de azért az embernek a lelke mélyében látszottak olvas-ni; az orra egyenes volt és szép, ajkai kes-kenyiek voltak; s ha az egyik perczben egy-segény gyenge teremtésnek gondoltam, a következő perczben megváltozott a vélemé-nyed, s egy új revalitóra váraokozol mielőtt véleményedet kocsázhatod.

— Annyi áll, hogy nagyon udvarias volt hozzám, s oly kellemes képet festett jó-vómról a házánál, a mi nekem végtelenül tetszett. Lovagolhatok kocsikázhatok és sé-

mert a hatalom és tevékenységi kör, a korona s a parlamenti többség, ma még biztosít számára, kitűnő nap már, rendelkezésére fognak még.

A jelenlegi magyar miniszter Baross Gábor e tekintetben különö-sen ki ugyszólva lázas tevékenységgel a felhasználni hatalmát és működésé-árra, hogy nagyszabású idejét s ter-méket valósítsa.

Wekerle Sándor pénzügyminis-ter teremtő aggyal és munkás ké-zen a legnépszerűbb alakjai, a kik-ken az ellenzék is több esetben kife-jezését.

A két miniszter közül azonban a működési köre olyan, a mely a legto-bb a nemzet legérzékenyebb és leg-szebb érdekeit szokta érinteni s ezáltal gyakran jut azon helyzetbe, hogy a nemzet elismerése elforduljon.

Mert hát, valljuk meg az igaz-ember nem örömet szereti fizetni azt, féle adót, melyekkel oly bőségesen gyunk árasztva, mint egy nemzet fia.

Valamelyik humorisztikus lap sa-tánjában olvastam, hogy az adó = rázás.

Nem is rosz definitió, mert senki valami kellemes érzés, hanem borzong-deg fut végig bizonyára az adófizetési czedulák látása alkalmával, kivéve Gy-tyhy Zsigá bátyámat, a ki ennek a kor-nak az égise alatt az adóját is örömmel zeti meg.

Épen ezért, különösnek fog teln-hogy én szélsőbaloldali ember létemre kalommal beallok fináncznak s egy új-nemet proponálok, ajánlva azt Wek-pénzügyminiszter ur becses-gyelmébe.

Az osztrákoktól sok roszat eltant-és honosítottak meg hazánkban. A sógoroktól annyit plágizáltak nagyjaink, legfőbb intézményeinknek meglátzik azok pecsovics jellege.

Hát necsak a félszeg s ránk nem-dolgoiban legyünk utánzó osztrák szom-dunknak, hanem az olyan természetű in-kedésekben is, a melyek a magyar áll-néve minden tekintetben haszonnal járnak.

Ilyen volna s ez a mit ajánlok, a gyarországra külföldről érkező lapok m-adóztatása.

Ha nekem itt Karlsbadban minden-gyarországból érkező újságomért külön-k egy-egy krajczár „Zeitung-Stempel”-t a-hogy fizessék, miért legyen e fizetési kö-lezettség alól felmentve az a budai nem-vagy nagyváradi zsidók, a kik a „Pressé”-kivül nem is ismernek más hírlapot.

Ha te ugy — én is ugy.

Ha az osztrákoknak és a külföldi-tetszik minket magyarokat ilyenformán m-adóztatni, hát mi se hagyjuk a jussunkat hozzuk be a „Zeitung-Stempel”-t. Eltekint-attól, hogy ezáltal az állam évenként egy-tekintélyes bevételhez jutna, nemzetiségi-szempontból is nagyon üdvös volna, mert bü-nyára kevesebben élveznék a német saj-germánizáló termékeit.

tálhatok vele a mikor kedvem tartja; ugy-anon könyveket olvashatom, melyeket ő ol-vangorizhatom és énekelhetek mikor nekem tetszik, minden szórakozásban részt vehetek s mind ezekért viszonzásul csak azt kíván-jtőlem, hogy vidám legyek és kedves, — mi a körülményeket tekintetbe véve, nem látszott előttem valami nehéz feladatnak.

— Ezután azt állította, hogy nagyon fáradtnak látszom, s fektetni küldött; és é-ime itt vagyok az én pompás boudoiromban, hogy az első napom tapasztalatait írjam le. nekem. A vége jobban tetszik mint a kezd-te. De felelek, hogy még most is le vagyok egy kissé hangolva; mert daczára, hogy Dashwoodnének a modora nagyon kedve, de én gyűlölöm a zöld szemeket.

Hétlőn reggel.

— Még irok egy pár sort mielőtt en a naplót elküldöm. A Dashwoodné szemem-vonatkozólag tévedésben voltam — nem zö-dek azok, hanem valami különös világos mo-gyóró szintűek zöld árnyalattal és sokkal ki-fejezőbbek mint a milyent valaha láttam. — Az egész háztartást a tekintetével látszik ve-zetni, ugy látszik jobb szerez nem beszélni többet mint a mennyit kénytelen; és olyan sajátosság modora van mindig az ajtó felé fordulni, mint ha valakit várna, és ez engem is izgatottá és nyugtalaná tesz, amár ne hogy azt hídd, hogy ő nyugtalan, mert a fejének ez alig észrevehető mozdulata daczá-ra, oly csendesnek és nyugodtnak látszik, hogy ma reggel egyszer azt gondoltam, hogy alszik, s meglepetéssel fedeztem fel, hogy nagyon is ébren van és engemet vizsgál.

— De nem irok többet mert Malsford-ba — egy vidéki városba kocsiunk — hol a postára teszem ezt a hosszú tudósítást, to-hát iston vedel.

(Folyt. köv.)

Remélem e finanszírozásomért Benel Ferencz pártelnököm nem fog megtagadni.

A mi muzsikusi cigányainkban, tagadhatatlan, sok az életrevalóság és a vállalkozási szellem.

Ismerve a zene internacionális voltát, ha oda haza nem igen ereszt a bankó, zsidós ártálba és szük nadragba bujva elvándorolnak a világ minden részébe hol dicsőséget, hol szegénységet szerezve a magyar muzsikának.

A karladi fűrdő kitűnő terénem lenne cigányaink részére, ha össze nem fognának egy-egy zsidó impresszáriával, a ki mindjárt azon kezd, hogy iles plakátokon hirdeti, hogy ma a híres „Ungarische Magna-ten Kapelle” itt és itt fog játszani Vörös Miska személyes vezetésével. Hogy e hangzatos cím használatára miféle magyar mágusok hatalmazták fel e bandát, azt nem tudom, de azt igen ajánlom minden rendű és rangú cigány zenekarunknak, hogy itt Karladban hagyjanak békét minden operának és klasszikus zenének, mert itt olyan hívtott zenekarok mivelték azt, a melyek a legkényesebb műtést is kielégítik.

Ne kompromitálják magukat olyan nem nekik való darabok játékszával, mint azt itt Vörös Miska zenekara teszi impresszáriójára meghagyására, hanem maradjanak meg azon szép magyar népdalok mellett, a melyeknél ktlömbet még Schubert ur sem csinált.

7.

Avárosi tűzoltóság.

Az önk. tűzoltóságtól a következő sorokat kaptuk: Tekintetes Szerkesztő ur! Becs-es lapja 129. számában a mindenfélét rovatába a fizetési tűzoltó örségnek öntözési célra felhasználása tárgyában megjelent közleményre az igazság érdekében az alábbi felvilágosító nyilatkozatot teszem:

A közleményben irtak a szolgálati beosztást illetőleg a valószínűleg megfélemlen, mert igaz, hogy a fizetési örség a köztisztviselők felügyelő által mértéken túl vétetvény igénybe, az a tűzoltóság érdekében hátrányos volt, s a vész perczében pihent erőket rendelkezni nem lehet.

Ez okon kötelesegből kifolyólag a polgármester urnál felszólaltam és jelenlétemben a k. t. felügyelőnek meg lett tiltva az örségnek és célra saját rendeltetésétől való elvonása.

Ez irányban a fizetési t. o. örség felügyelőjét parancsban utasítottam.

Mindezek dacára a köz. tiszt. felügyelő megkísérelte, hogy e hó 9-én a tűzvést megelőzőleg az örséget öntözési célra igénybe vegye, de az a felügyelő által rendeltet-mre hivatkozva megtagadtattott és ezen megtagadást általam telefonon uton a köz. felügyelőnek helyeslőleg tudtul adva lett.

Az eljárás helyességét a rövid időre kitért tűz fenyvesen beigazolta, mert az örség teljes erejével felléphetett.

A hatóság részéről az örség iránt kivétel nélkül rendelkezés rendkívüli eset kivételével nem történik és az tudom s közvetlen parancsom nélkül nem foganatosítatik, így tehát az az állítás, hogy az örségnek mindenki rendelkezik, ha megtörténne is, semmi foganatja nem volna.

Különbben a polgármester ur és a tanács, a tűzoltó ügynél a legnagyobb jóindulatot tanusítják, tehát őket a jogkörök összehangolásán vádja nem illetheti.

Kolozsvárt, 1891. jun. 11.

POLCZ REZSŐ,
tűzoltó főparancsnok.

Kiadtuk a hivatalos kézből jött fentebbi nyilatkozatot megnyugtatóan arra, hogy ezen túl sem a tűz-örség tagjai sem a fogatok a tűzoltási feladatok elől egyéb városi célokra felhasználhatni a parancsnokság vezetőjének tudta és beleegyezése nélkül nem fognak. Mind a tűzörség mind a fogatok támogatását mi szükségnek tartanok azért is, hogy nyári megleghen szükséges öntözést elvégezhessék, a nélkül, hogy ebből káros hátrány származzék.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 12.

— **Uj táblai bír.** Rudnyánszky Béla budapesti kir. törvényszéki bírót a kolozsvári kir. táblához számfelletti bírónak nevezték ki. A kinevezési kizárólag a hivatalos lap legujabb száma közli.

— **A kitolonczolt konyak** még mindig Apahidán vesztegeti az időt; lesi a kedvező alkalmat arra, hogy ismét vissza szökhesse Kolozsvárra. Az a hármass cégből álló kereskedő társaság, a melyik meg akarta venni ezt a moslékot, hogy a közönséggel titokban jó pénzért megítassa, megretírt a fél meddig már meg is kötött vásár elől nyomban, a mint kilátásba helyezték, hogy a mint Kolozsvárra behozták, elrettentésül ki írjuk a czégek nevét. Ez a hamis konyak árus mint mondják, Székessé-hárvárt, Aradon, Brassóban sikerült a zsefket vágott a közönség és a kereskedők ro-

vására festett moslékjával. Kolozsvárt felült vele. Mi figyelemmel fogjuk kísérni az Apahidán veszteglő konyak sorsát s megírjuk merre veszi majd a direkciót.

— **Csendes eső** eredt meg ma kora reggel és tídtől cseppenkben hullatta a mezőkre az áldást öröme a gazdáknak, kik aggódta, hogy miután e hó 1-án, Medárd napján nem volt eső nem fog esni hat hétig egy csepp is. Ezt a népies jóvondóist ma meg csáfolta a reggeli eső mely a néhány napi meleg idő után a száradni kezdő kertek és mezők terményeire jótékonyan hatott. Az eső ma d. u. 4 órakor is sűrűn hullik.

— **Színház.** Blaha Lujza asszony betegsége Kolozsvárt, mindentűt mély részvétet keltett s általánosan sajnálkoztak azon, hogy a váratlanul fellépő betegség annyira élvezetűl fosztotta meg a színházba járó közönséget. Tegnapi Szegény Jonathan volt kitérve Blahánál a Molly szerepében, de a közbejött betegség miatt a szerepelt Kúry kisasszony birkozott meg szerény eredmény-ül. A közönség, mely előre kiváltotta jegyét kevés kivétellel megjelent az előadásra és jól mulatott Millöcker kellemes zenéjén.

— **A kis Szamos elvétele** miatt aggodalomban van a közönség. Tíz nap sok idő a legmelegebb nyári napokban. Az alatt a Szamos üres medrében a hőség megrohasztja az anyagokat, a mi a járványos betegségeknek lesz előidézője. A vízhiányról, melyet érezni fog egész város, érezni fognak a kutak, melyek forrása a kis Szamosból ered, nem is szólnak. Sem arra nem mutatnak rá, hogy mennyire kényelmetlen lesz a közönségre nézve, hogy a katona uszodától elkezdve egyetlen egy fürdőnek sem lesz víze. A közönség azt a kérést intézi a városhoz: ha már a város az épített vállalkozók iránti szíveségből elvéteti a szamos vizét, nem lehetne-e ezeket felhívni arra, hogy a közönség és a közegészségügy iránti tekintetből fokozottabb munka erővel s felváltott munkások éjjel nappali foglalkoztatásával nem lehetne-e azt a munkát két — vagy legfeljebb három nap alatt elvégeztetni? (Beküldetett.)

— **A kapitány ur kutyája.** Egy szemtanu írja nekünk a következőt. Kolozsvár város egyik nagy kapitányának már e lap után is ismert fekete kutyája, rendes szokása szerint sétára indult mindennapi kísérlője társaságában. Nem tudjuk mi okból, a derék háziállatnak rossz kedve kerekedett s a külmonostor utca belső végében — tehát a bel és külmonostor, sétatér és páris utcák találkozásánál, a hol tudvalevőleg állandóan sok ember jár — megpillantván egy iskolából jövő tíz évesztűr lánykát neki ugrott. A kis gyermek rettenetesen megijedt sikoltani kezdett, az emberek összeszaladtak s megmentették a testi sértéstől, de ki áll jót arról, hogy a lelki betegségtől is, hiszen jól tudjuk, hogy ijedségből egész életen át tartó szörnyű betegség származhat. A tisztelt főkapitány ur kiállítja rendőreit, hogy az embereket, ha tántorognak, garázdálkodnak s másoknak ártalmára vannak — befogassa. Nagyon jól teszi, mert a közbiztonságot ne veszélyeztesse senki fia! De már ha az emberek szilaj természeti hajlamait így kell korlátozni, kérdjük az állatok s épen a kutyák miért érdemelnek több szabadságot? Avagy ezeknek a marása nem oly veszedelmes, mint amazoké. Tisztelt kapitány ur, nem tudjuk, önnek vannak-e gyermekei a kiknek iskolába s máshova kell járniok, de azt tudjuk, hogy a miénk s a másoké százával járnak minden órában az utcákon. Az Isten nevében kérjük legalább a saját kutyáját tegye lánczra s ha sétáltatni akarja tétessen kosarat a szájára. De többet is kérünk! Hatalmából kifolyólag, kötelességéhez híven egy rendeletben hagyja meg minden kutyatulajdonosnak, hogy kutyája szájára tétesse kosarat s a gypmestereknek rendelje meg, hogy minden más kutyát válogatás nélkül fogjanak be. Kérve kérjük, hallgasson meg a magunk, gyermekeink mindnyájunk nevében a mig nagyobb szerencsétlenség nem lesz! (Egy szűlő.)

— **Kemény tűz** volt tegnap délután fél négy órakor a kolozsvári kereskedelmi akadémiá épületén. A tűzoltók Vaszi Zsigmond városi tűzoltó felügyelő vezetésével csakhamar kivonultak s eloltották az égő kéményt. Ügyelni kellene a kéményseprők munkára, mert előbb utóbb baj lesz a sok kémény tűzből. A keletkezett tüztől Nóvák kéményseprő felelős.

— **R. kath. népiskolák Kolozsvárt.** A kolozsvári r. kath. népiskolák ez évi értesítője most került ki a sajtó alól, az iskolások megfizetéséről Várad Al- bert által szerkesztve. Ez értesítőnek közérdekűbb adatait ezekben vázoljuk. A kökerti óvodával kapcsolott népiskolákban három tanító működött és oktatást nyert 47 fiú és 54 leány. Az augusteumi vegyes népiskolában 4 tanító működése mellett a 4 osztályban oktatást nyert 51 fiú és 61 leány összesen 112 növendék. A külmagyar utcai fiú iskolában két tanító működött, s összesen a 4 osztályban 40 fiú részesült oktatásban. A Szabó Ferencz féle kül-magyar utcai leányiskolában 4 tanító vezetése alatt álló 6 osztályban összesen 90 leány részesült oktatásban. A nyarceumi elemi fiú-iskolában 1 igazgató és 4

tanító működött. A 4 osztályban összesen 255 tanuló nyert oktatást. A belvárosi leányiskolában 8 tanerőtől a 6 osztályban összesen 383 leány növendék nyert oktatást. A szamosfalvi vegyes népiskolában 1 tanító 35 növendék oktatott. A hat iskolában összesen 18 tanerő működött és 951 tanuló nyert oktatást. A jövő tanév szept. 4-én veszi kezdetét. A beíratások szept. három első napján eszközöltetnek.

— **A zene-conservatoriumi zár-** vizsgálatok megtartását az intézet választmánya folyó hó 13-án, szombaton d. u. 3 órától és 14-én vasárnap d. e. 9 órától leendőleg határozta el, az intézet helységében. E vizsgák nyilvánosak lévén azokban az érdeklődő közönség szívesen láttatik.

— **Igazgatónő választás.** A kolozsvári állami tanítóképző intézet derék tanítóője Bartholo Maidesz Adél k. a. tegnap az aszódú ág. ev. felsőbb leányiskola igazgatónőjévé egyhangulag megválasztott. Örövendük a megérdemelt kitüntetésnek.

— **A kolozsváriak az orsz. közoktatási tanácsban.** A közoktatási-ügyi miniszter az országos közoktatási tanácshoz több külső bírálót nevezett ki. Ezek között Kolozsvárról kinevezettek Parádi Kálmán ev. ref. főiskolai tanár, Kiss Sándor kereskedelmi akadémiá igazgató; Dr. Lázár Gyula tanítóképzői tanár és Dr. Veres Vilmos kereskedelmi akad. tanár. A kinevezettek megbízatása 3- évre szól.

— **Kevés gyümölcs van Kolozs-** megyében. Körte, alma, szilva a virágzás után lehullott. A mi megmaradt annak a hernyók estek neki. Csak til-tul szorványosan lehet látni egy-egy kevés gyümölcsöt a fákon. Közgazdasági tekintetben ez érzékeny kár a megyére, mert az utóbbi időben jelentékeny jövedelmi forrást képezett a gyümölcs termelés, miután az aszalt gyümölcsnek a külföldről nagy kereslete volt Kolozs- megyében s jó árt fizettek érte.

— **Torda-aranyosmeyeré közig.** bizottsági gyűlése. Vármegyénk közig. bizottsága h. hó 10-én tartotta meg, főispán gróf Bethlen Géza elnöklése alatt, rendes havi gyűlést, a melynek főbb momentumait röviden a következőkben adom: Főörvos Dr. Szentpéteri Lajos jelentése szerint a közegészségi állapotok nem voltak olyan kedvezők, mint apr. havában, a mennyiben kanyarok mint járvány léptek fel Tordán és más községekben szelid kárelőfolyással. Jenei Károly kir. pénzügyigazgató jelentése érdekes adatokat foglalt magában a megyebeli községek italmérési jog utáni kárpótlási ügyre vonatkozólag, kiintetvén, hogy a megállapított kárpótlási összeg tesz 2.777.073 frt. 32 kr. Szántó Albert jelenti, hogy a maros-ludasi hid helyreállítása ügyében helyszíni bejárás f. jun. hó 15-én lesz s arra az érdekelteken kívül a földmívelésügyi miniszter képviselője is meghívott. Végül kir. ügyész Lázár Aurél tett rövid előterjesztést a tordai kir. fogházról.

— **Szórakozott község.** Nagy veszedelem fenyeget egy aradmegyei falut. Sz-t község ugyanis magára haragította a katona-ságot s most dühűlő szikráznak a k. k. tiszt urak vérben forgó szemei. Pedig fölöttébb módja szerint lebélyegezte katonakönyvét, csakhogy — marhabélyeggel. Katonák dühösködnek, czivilek nevetnek az eseten s azon tanakodnak. A kérdés csak az: jogérvényesen adományozhat-e egy falusi jegyző a hadseregnek új czimert, továbbá, hogy az a bélyeg lehet-e szimboluma valamely katonai erénynek? — A kérdés eldöntésére vegyes bizottság fog szigorú vizsgálatot tartani a marhabélyeges községben.

— **Bíróági kinevezések.** Ó Fel-sége az igaz-ügyminiszter előterjesztésére kinevezte: Csenkey Géza győri kir. ítélőtáblai bírót a veszprémi kir. törvényszékhez elnökké; Német Gyula szombathelyi kir. törvényszéki bírót a pozsonyi és Lupia Ti-vadar rekási kir. járásbíró a győri ítélőtáblához rendes bírákká, továbbá báró Rudnyánszky Béla budapesti törvényszéki bírót a kolozsvári és Doba Albert marosvásárhelyi gyakorló ügyvéd és kamarai elnököt a marosvásárhelyi ítélőtáblához számfeletti bírákká; Raszlavicz Gyéza fehértemplomi kir. törvényszéki jegyzőt a fehértemplomi, Brezánóczy Sándor kecskeméti kir. törvényszéki jegyzőt a kisújszállási, Szilágyi Lajos komáromi törvényszéki jegyzőt a zentai és dr. Schartner Sándor aradi kir. törvényszéki jegyzőt a pécsi kir. törvényszéki jegyzőt a pozsonyi és Várad Jeno oraviczabányai járásbíróági jegyzőt az oraviczabányai, Baros Deszö pácsovai törvényszéki jegyzőt a kubini és Czébel Gusztáv mármaroszigeti törvényszéki jegyzőt a mármaroszigeti, végül dr. Matsik Sándor budapesti kir. törvényszéki jegyzőt a rahóli járásbíróshoz albirákká.

— **Dr. Laky Kristóf** veszprémi kir. törvényszéki elnök hasonló minőségben a szombathelyi kir. törvényszékhez helyeztetett át.

— **Orth János hagyatéka.** Ham-burgból értesitenek, hogy Orth János örökösei a 260,000 márkányi biztosítási összeget még nem vették föl, hanem kamatozásra letétbe helyezték az egyleti bankba, mert a Margaretha hajó osztrák felfogás szerint még nem tekinthető eltűntnek, a biztosítás a hamburgi föltételek szerint már esedekessé vált.

— **A per vége házasság.** Ez angol hamis kartyas ezredes ügyében kedden hozott ítéletet a londoni perben, — noha nem volt épen váratlan, — óriási feltűnést keltett világszerte. Cumming ezredes az ítélet hamiskartyasnak nyilvánította s erre minde-ntől az lett a meggyőződés, hogy az ezredes a kit bizonyosan kizárnak az angol hadse-regből, — valami rettenetesen fog elkövetni. S a megfelelő fordulat nem is maradt el csakhogy épen ellenkezője történt annak, a mit vártak. Egy mai táviratunk jelenti Lon-donból, hogy Gordon Cumming ezredes szer-dán esküdtött örök hűséget Florence Garner amerikai millonárnak. Az ifjú pár Cumming skótsági birtokára fog visszavonulni. Pá-risi tudósítók jelentik még, hogy Lonronból érkezett hírek szerint az esküvő reggel volt a Trinity-templomban. Miss Florence Gar-ner csodaszép leány, amerikai származású és sógornője Breteuil marquis hires párisi sportsmannak. Több milliónyi vagyona van. A menyasszony a per tartalma alatt Páris-ban volt a nővérénél, a boulognei erdőben sokat volt látható, s általános feltűnést és érdeklődést keltett. Előkelő családja a per miatt ellenzte a házasságot, de a hölgy ame-rikaiason kijentette, hogy inkább öngyilkos lesz, ha nem lehet a per hősnéne a felesége. Kezdetben a menyegzőt Párisban akarták megtartani, azonban Cumming kívánságára mégis csak Londonban esküdték meg. Az esküvő a legnagyobb csendben történt, s a templomban alig volt egy két ember.

— **Ezred-jubileumok.** Az ara-diak megirgilyltek Budapesti dícsőségét; meg-ünneplik háziaszédit, a 33-ik ezred 150 éves fennállásának jubileumát, melyet az ez-red szeptember 12-én vagy 14-én tart meg. Ha a hadgyakorlatok még akkor tartanak s az ezred Aradról távol lenne, akkor Arad nem sttkérezhetik a dícsőség verőfőnyében, de ha már vége lesz a hadgyakorlatoknak, akkor Aradon a várbán rendezik a fényes ünnepelet. Az aradi Golgothán a polgármester fogja, ugy látszik, hirdetni a hadsereg dícsőségét, s falrengető éljenek, virágos és lelkes felkőszöntök teszik nyilvánvalóvá, hogy szép dolog — a loyaltás.

— **Lemészárolt expedíció.** Mint Liverpoolból távirják Loangoból érkezett je-lentések szerint a francia expedíció, mely tavaly junius végén Craempel vezetése alatt a Csad-tóhoz indult, a benszültöttek lemészá-rolták s a felleléket megették. Az expedíci-ónak egyetlen egy tagja sem menekült meg.

— **Tűr tábornok fia eltűnt.** Párisból azt a hírt sürgönyzik egy bécsi lap-nak, hogy Tűr tábornok neje már több hete Dél-Afrikában utazgat, hogy 20 éves fiát feltalálja. Az ifjút kedvese, egy egyiptomi nő szöktette magával. Azóta a szerelmes pár semmi életjelet sem adott magáról.

— **A szózat Amerikában.** Uni-onwn amerikai város új törvényházat épít s ez alkalomból az Uniontown News közli azo-kat az okmányokat, melyeket az épület alap-kővére elhelyezni fognak. Ez okmányok közt olvassuk a következő magyar szózatot is: „Hazádnak rendületlenül, Légy hive oh ma-gyar; Bölcsöd ez s majdan sirod is, Mely ápol s eltakar.”

— **Az olasz trónörökös házasa-** sága. Mint a berlini „Börsen-Courier“ ud-vari körökből értesül, az olasz trónörökös legközelebb el fogja jegyezni Károly Lajos főherczeg leányát.

— **Telefon-összeköttetés az** Ozeánon át. Külföldi szlakapok hírei szerint már ténynek mondható, hogy az amerikai New-York és London között öss-zeköttetést akarnak létesíteni.

— **Fáradhatlan szónok** az ame-rikai Egyesült-Államok elnöke. Harrison ur mintegy tizennégy napja tért vissza köruta-zásából, miután meglátogatta a következő államokat és földterületeket: Virginia, Tennessee, Georgia, Alabama, Mississippi, — Arkansas, Texas, Uj-Mekszikó, Arizona, Oregon, Kalifornia, Washing-ton, Idaho, Utah, Kolorado, Nebraska, Jowa, Missouri, Illinois, Indiana, Ohio, és Pennsylv-ania. Ez utazás alatt az elnök, kinek élénk vágya, hogy a legközelebbi választások őt is-mét az Egyesült-Államok élére állítsák, nem kevesebb beszédet mondott száznegyvennél.

— **Embertelenség a pozsonyi** fogházban. Pozsonyból távirják: Kramo-lin ügyész egy fogoly följelentésére vizs-gálatot indított, a mely a körül forog, — hogy a pozsonyi magyar királyi fogház-ban embertelensé bannak a letartóztatottak-kal, szigorú vizsgálatot rendelt el. Ennek eredményéről borzalmas hírek szivárogtak ki a közönség közé. Egy fegyenczet lelöttek a lépcsőről, minek következtében a boldogta-lan ember másnap reggel meghalt. Az asz-szonyoknak a karját bajonettel szurkálták át, egy harmadik fogolyt 72 óráig nem adtak sem enni, sem inni. A városban óriási az iz-galom.

— **A Vezuv háborgása.** Nápoly-ból sürgönyzik: A Vezuv kupjának alján támadt nyílásból folyton láva ömlik ki az Atri de Cavalloba. Sok idegen látogatja a vulkánt. A mult éjjel könnyű hamusod volt, melyet földalatti dűbörgés kísért. A láva az-óta igen bőven ömlik, a nélkül, hogy a szom-széd területet, mely régi lávának megköve-sedett rétegei által védve van, felszély fenye-getné. Nápolyt nem fenyegeti földrendes ve-szély. Palmieri igazgató legközelebb a Vezuv kitörését várja.

— **A baccarat-pör és a walesi** herczeg. Mint lapunknak Londonból táv-irják, a királynőt naponként táviratilag ér-tésítették a baccarat-per lefolyásá-ról. Hir szerint a királyné a per előzmé-nyei miatt oly éles szavakban fakadt ki, hogy Coventry lord ennek következtében az udvarnál elfoglalt állásáról valószínűleg le fog mondani. Morton alsóházi tag az ügyet a parlament elé szándékozik hozni, ameny-nyiben indítványozni fogja, hogy az apanaget, amelyet a cambridgei herczeg és a walesi herczeg huznak, szállítsák le. Az alsóház szá-mos tagja egyébként nyilatkozatot irt alá, amelynek éle a baccarat játék ellen irányul.

KÖZGAZDASÁG.

Állattenyésztésünknek kétségbevonhatla-nul javára, az erdélyi gazdasági egylet állat-kiállítási szakosztálya elhatározta, hogy az egylet hivatalos helységében az erdélyi ré-szek állattenyésztői eladó állatainak nyilvántartására könyvet nyit, melyben bárki bár-miféle lovat, szarvasmarhát, juhát, sertés és házi szárnyasait (baromfiakat) ingyen jelent heti s a mely könyvet, az egylet hivatalos közge, az egylet irodában, bárkinek betekin-tésére ingyen átenged.

Az állatkiállítási szakosztály gondos-kodni fog arról, hogy a vásárló közönség szé-les körökben tudomást szerezzen arról, hogy az erdélyrészi tenyésztők eladó állatai felül hol nyerhet megbízható tájékozást és mivel Kolozsvárt igen sok vevő fordul meg, bizton reméli, hogy bejelentés könyvét sokan fogják igénybe venni s így az eladók érdeke hatla-tósan elő fog mozdítani. Más részről azon-ban a venni szándékozóknak is szerfelett nagy szolgálatot fog tenni a bejelentési könyv, mely-ből sok utazgató, tehát idő és pénz meg-takarításával tájékozást szerezhet a felől, hogy hol találhatja azt az anyagot, melyet keres.

Az eladó állatokat a könyvbe bevezetn és e könyvet a venni szándékozók betekin-tésére bocsátani, a kitűzött cél lehetőleg teljes elérésére azonban még nem elegendő sem az eladók, sem a vevők szempontjából. Szükséges lesz ugyanis a levélben, valamint táviratban kérdésközlőknek hasonló módon felvilágosítást, utbaigazítást adni és szük-séges lesz a legolvasottabb belföldi és külső országi lapokban, alkalmas módon, publi-kálni, hogy mi van eladásra bejelentve. Mind-ezen szükséges teendők költségeit azonban a szakosztály pénzereje nem tudja hordozni. Erre a célra igénybe kell hogy vegye ugy az eladókat, mint a vevőket; s tekintettel arra az egyetlen tényre, hogy hirdetései és közvetítési díj fejében, a már általános usz szerint, rendszeren mind a két fél sokat ad ki: ugy a vevők, mint az eladók méltányos-nak fogják találni, ha az eddigi hirdetései és közvetítési díj kis részének megfelelő össze-gét, a szakosztály igénybe fogja venni.

Ugyanis ha az eladó azt kívánja, hogy széles körben publikáltassék: miféle eladó állata (állatai) vannak, akkor a bejelentéssel egyidejűleg küldje be postautalvánnyal a be-jelentett állatért (állatokért) kért ár szerint a következő összeget:

ha a kért ár	250 frtnál nem több: 1 frtót,
„	500 „ „ „ 1 frt 50 krt,
„	1000 „ „ „ 2 frtót,
„	2000 „ „ „ 2 frt 50 krt,
„	4000 „ „ „ 3 frtót,
„	4000 felül van 3 frt 50 krt,

még pedig loért, szarvasmarháért, juhért, sertésért, szárnyasokért (baromfiakért) külön-külön ugyanennyit, ha mindjárt egy alka-lommal lesznek is bejelentve.

Az a venni szándékozó pedig, a levél útján akar felvilágosítást, minden tudósításért küldjön be postautalvánnyal, vagy bélyegben 50 krajczárt, a távirati tudósításért pedig 1 frt 50 krajczárt.

A bejelentők tájékozáására szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a nyilvántartási-könyvnek öt külön része van a lovak, szar-vasmarhák, juhok, sertések és házi szárnya-sok (baromfiak) száma a következő rova-tokkal:

1. az eladó neve, lakása, u. posta:
2. a hely, hol az eladó állat (nyáj) meg-térkinthető:
3. az egyén, kinél az eladó állat (nyáj) felől tudakeződni lehet: ennek lakása, u. posta meggye;
4. az eladó állatnak (nyájnak) a venni szándékozók alapos informálását lehetővé tevő leírása:
5. az eladó állat (állatok) ára.

Hogy az eladó s a venni szándékozó érdeke egyaránt megkívánja ezen rovatok pontos és megbízható betöltését, önként ér-tetik és nem igényel magyarázatot: az ár-ra vonatkozólag azonban meg kell jegyeznünk, hogy itt alku tárgyat képez az állat, mely csak és, hogy olyan árt jelenteni be, mely a venni szándékozót elriassza, az eladó érdeké-vel homlokegyenest ellenkezőnek.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYAR MIHÁLY.

Kiadóhely: Cluj-Napoca.

H i r d e t é s e k.

Szt.-Margitszigeti gyógyfürdő.

A szt.-Margitszigeti sétakert, tiszta, pompás levegőjével és elismert jó hatású 35° R. meleg kénos forrás vizével legalkalmasabb gyógyhelynek bizonyult. A korszerű fürdőberendezéseken kívül van 300 szoba, társalgási és tekejáték-terem, posta, telefon, távirda. Kitűnő eredménnyel használtatott a hévíz, mint fürdő vagy belsőleg, mint gyógyital és belelegzésre a következő kóralakok ellen: csusz, zsákák, idült kötegek, külsértések után fellépett izzadmányok, gőrvély s bujakór, máj-, gyomor-bélbántalmak, idült székrekedés, hólyag hurut, női bántalmak, garat-, gége-tüdőhurut, hűdés, idegbántalmak. Utóbbiak ellen a villamos fürdők alkalmaztattak meglepő sikerrel. Fürdő- és menetjegy együtt váltva, valamint fürdőbérletnél mérsékelt ár. A gyógyhelyen fürdővendégek a fürdő- és menetjegyénél előnyben részesülnek. A lakásoknál május és szeptemberben 30 százalékos engedmény. Rendelő fürdőorvos: Dr. BAUER ANTAL főhercegi udvari orvos. Fürdőidény tartama május 1-től szeptember 30-ig. Hajóközlekedés félóránként. Menetérti jegy hétköznap 20 kr., vasárnap és ünnepnap 34 kr. Naponként katonai és cigányzene. Árszabály kívánatra bérmentve megküldetik.

Megrendeléseket lakásokra átvész:

a szt.-Margitszigeti gyógyfürdő felügyelősége Budapestben.

580. (1-5)

Legjobb padlófesték a világon

MARX LAJOS-féle
GAADENI
BOROSTYÁNKŐ PADLÓ
MÁZFESTÉK,

melylyel mindenki a padlóját gyorsan, tetszés szerinti színre, tükröfényesre befestheti és a mi fő dolog: nem kerül sokba.

A használati utasítás igen egyszerű és minden bádagon olvasható.

FŐRAKTÁR:

GERGELY FERENCZ-nél
KOLOZSVART.

ERDÉLYI GYÓGYVÍZ!

„RÉPÁTI”
rendkívül szénsavdús és legtisztább égvényes

GYÓGY-SAVANYUVÍZ.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye!

1 liter vízben	4,3241 gramm
natrium) bicarbonát	0,0261 „
litium) „	0,1124 „
borsavas natrium	3,9449 „
összes szénsav 2007 kc	4,2825 „
nem illó alkatrészek	„

Megbecsülhetetlen gyógyhatása: a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a húgyszervek összes bántalmánál stb.

Páratlan oldószer! Legkitűnőbb diuretica!

Savának szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is, bárki által folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tiszta íze, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Legegészségesebb és legkellemesebb borvíz.

A savanyuvizek pezsgője!

A „répáti” savanyuvíz, ezen természetes és tiszta — a maga nemében bizonyára ritka — ásványvíz-hínc, minden ésszerű lónak egy is mint élvezeti, egy is mint gyógyital, a belső szervek összes bántalmait ellen lelkiismeretrel a legmeglebbebben ajánlható.

Csupán egyszeri kilelet elegendő a fenti leírtatás becsületeszerű belga-zolására!

A „répáti” savanyuvíz mindig friss és teljesen mintaszerű 1/2 és 1 literes töltésben kapható KOLOZSVART: J. B. MISSELBACHER, KONYA SÁNDOR és HERCZEG ALBERT urak kereskedéseiben, a legtöbb fűszerüzletben és minden nevezetesebb vendéglőben, — valamint megrendelhető saját széküldősei raktárából: BRASSOBAN.

Tisztelettel

a „répáti” gyógyforrás kezelője:
GYÖRGY JÓZSEF.

508. (12-80)

Egyetlen kísérletből, bárki meggyőződhetik, hogy a

minden rovar elpusztítására a legkitűnőbb,

mert ez, — mint egyetlen más szer sem a világon, hihetetlen gyorsasággal még legesekebb nyomát is elpusztítja mindenféle rovarnak. Legcélszerűbben alkalmazható a Zacherlin kímélő-szerkezetből való beporozással.

Ne tévesszük ám össze a Zacherlint más közönséges rovarirtó porokkal, mert a Zacherlin sajátos különlegessége, mely sehol és soha nem is létezett csak is

J. ZACHERL névvel ellátott lepecsételt palaczkokban létezik.

A ki tehát Zacherlint kér és papírhüvelybe, vagy skatulyába csomagolt port kap, az biztos lehet, hogy megcsalták vele.

Valódi Zacherlint adnak: Kolozsvárt: Id. Misselbacher J. B.; Gergely Ferenc, Hirschfeld Sándor, Kovács P. és fia, Csiki Imre, Csiki Lukács, Pap Ernő, Somlyai László, Kónya Sándor, Bokros Ádám, Barcsay Manó, Vikol Gergely, Wolff János gyógyszer. — Bányfő-Hunyad: J. Beke, Szupka és Veress. — Abrudbánya: Molnár Árpád. — Balasszály: Herm. Engelmann, Leop. Heisikovitz, Sal. Simberger. — Barót: Farkas & Stiehn. — Szászváros: M. G. Zobel, Joh. Németh, Nic. Vlad Apoth. — Behlen: Deák György. — Beszterce: Kollmann & Keresztes, Franz Herberth, Carl Nussbächer. — Borszék: Markovics Pirmann, Adolf Mátyás. — Csik-Szerda: Göczy Árpád. — Csik Somlyó: Farkas Lajos. — Déas: Brungovics és Rehá, Nick Ferenc, Ehrenkauff Ferenc, Jacobovics Imre, Péchy Mór, Ráth Pál. — Déva: Balogh Gyula, Alb. Schuller, Farkas & Stiehn, Adolf Hirsch, Paul Borden. — Erzsébetváros: Gast. Mählsteffen. — Fogaras: Rich. Gleim Apoth., M. A. Grässer Apoth., J. Jarosch, H. Schul. — Gyergyó-Szt.-Miklós: Czifra F. és fia. — Hátszeg: Báts János. — Heltau: Gustav Binder Apoth. — Nagy-Selyk: Jos. Hammer, — Gyula-Fehérvár: Id. Misselbacher J. B., Fröhlich Gyula gyógyszer, Jakabfy Alb., Mihelyes Zsigmon, Nagy József. — Nagyszombat: Id. Misselbacher J. B., Ludwig Fuchs, Franz J. Wagner, Josef Wagner, C. A. Markovics, Joh. Billes, Gust. Gürtler, Carl Herzberg Apoth., G. W. Grolmann, Franz Jahn Stiehn, Gust. Kessler, Josef Jikeli, Ludwig Karowski, F. A. Reissenberger, Andr. Göbbel, Fried. Homm, Mátyás & Hüttel, Rad. Schuster, Jos. Schwarz, W. F. Marscher Apoth., W. Frank, Rud. Gardik. — Kérdi-Vásárhely: Kovács Ferenc, Janos Góza, Csicsár Pál. — Brassó: J. L. & A. Heshaimer, H. Zintz, Dem. Emerias Neffen, Emil Popp, Karl Harth, Carl Irk, Franz Kelemen Apoth., Julius Müller, Carl Schuster, Teutsch & Tarter, N. Grädinar, Ed. Kogler Apoth. — Leschkirch: Joh. Schneider. — Marosvásárhely: Kauppe & Eckwert, Dudutz János, Bucher Miksa, Beke József, Nagy Sándor gyógyszer, Jos. Reichardspurger. — Medgyes: Joh. Bursch, Carl Breckner, Fritz Krommer, L. R. Guggenberger. — Szászsebes: Joh. Ohnitz, J. L. Binder, Joh. R. Rheinhardt. — Nagy-Egyed: Joh. Winkler, Ludwig Bisztriciányi, Czirner József. — Petrozény: Stern & Pick. — Piski: A. Zeidner, Joh. Ferber. — Köhalom: Ernst Wolf, Sam. Nagy elschmidt Erben. — Sárkány: F. Schnell. — Segesvár: J. B. Misselbacher sen., Jos. B. Teutsch, — Szamosújvár: Lengyel Ödön. — Szász-Régen: Hngó Czoppelt Apoth., Carl Fronius, Gust. Rössler, Mich. Wachner, Emil Wermescher. — Szentgyörgy: Betegh Bálint, Molnár Jenő, Ötvös Pál, Sára István. — Torda: Kovrig János, Sam. Veltsch Sohn. — Teké: Carl R. Reuer. — Sz.-Udvarhely: Ottó v. Steinburg, Gál János, Gergely János, G. H. Reimer, Novák S. V. — Vajdahunyad: Toth Ede, Franz Juhr Apoth. 551. (4-12)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvizet Európa leg híresebb bálnológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki.

Az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvíz különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzában, altesti vérhósgben, vérpangásban, aranyérben, rástörök és kedélykórban, máj- és lépdagatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdagoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénkö-lerakodás s húgykő képződésénél, a méh idült tömteléseinél, dagnál, fehérhólyás s rendetlen havadásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és szűzbajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett meleg és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecsketej, savó, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornaszat áll az azt igénylők rendelkezésére.

Vannak fürdőorvosok, gyógytár, távirda, posta, 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 50 krtól fennebb; az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetsz. Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó-termek, tornaszat, csónakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások, ugyazintén egy első rangú cigány-zene.

Vagyontalan betegek hatóság ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányban jövő gyógyvendégek a földvári vasútállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas-kocsik szállítják a gyógyvendégeket, társas kocsin személyenként 1 frt 20 kr., egy magánkocsiért 3 frt fizetendő.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad

Előpatak, 1891. évi május hó 15-én.

522. (8-x)

A fürdő-Igazgatóság.